

Penselen skal skues på hårene

Bruk av billigpensler istedenfor kvalitetsverktøy vil innebære at malejobben tar dobbelt så lang tid å utføre. Sluttfinishen blir også mye dårligere. Forskjellene mellom kvalitetspensler og billigpensler er mye større enn du tror!

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

Det heter at du ikke skal "skue hunden på hårene", men når det gjelder pensler, er det akkurat det som gjelder. Hårene, eller bustens kvalitet og sammensetning, avgjør hva penselen kan og bør brukes til. Mange timers arbeid kan spares med godt verktøy – samtidig som resultatet blir bedre. Hvordan penslene er satt sammen er avansert vitenskap. Her forteller vi litt om penselens oppbygging.

Fasong etter smak og behag

Å velge mellom oval eller flat form er oftest et spørsmål om hva du liker. Ovale pensler har stort malingsopptak, samtidig som de kan male både bredt og smalt. En flat pensel gir en jevn overflate, samtidig som den blir meget smal når man setter den på høykant. Skråskjært bust kommer til i kroker og kroker. Elementpensler, med en knekk i håndtaket, underletter ved maling inntil lister under taket. En rund pensel med spisset bust egner seg spesielt godt til detaljarbeid, og kan rukes på steder hvor det er vanskelig å komme til eller hvis man skal sette av en rett strek.

God og dårlig kvalitet

På markedet finnes pensler i mange kvaliteter og prisklasser. Også om det kan virke forlokkende å kjøpe billigpensler, anbefaler ekspertene å velge kvalitet. Forskjellene i tidsforbruk og finish er meget store! Dette er de viktigste forskjellene:

Kvalitetspensler mister bare unntaksvis busten, mens pensler av dårligere kvalitet mister mye hår ved bruk.

God kvalitet på busten sikrer et godt malingsopptak, og du trenger ikke å dyppe penselen like ofte.

En god pensel lager usynlige penselstriper, mens de blir fremtredende med billigpenselen.

En kvalitetspensel legger fra seg malingen i et jevnt og pent sjikt på underlaget.

Det finnes billige pensler med godt malingsopptak også, men ofte blir malingen inne i busten, og spres ikke jevnt ut over flaten

Riktig teknikk

Bruk rull til påføring overalt hvor det er mulig og pensel der du ikke kommer til. Sett både rull og pensel på justerbart forlengerskaft. Ved å bruke rull til påføring også på detaljer som lister, vinduer og møbler, trenger du bare penselen til å glatte ut og fordrive malingen. Jobben går mye raskere, påføringen blir jevnere og sluttresultatet mye penere.

Gå etter med fordriver (etterstryker) der du ikke ønsker greng (mønsteret rullen etterlater).

Vær gjerne to som jobber sammen – en med rull og en med pensel – da rekker dere å fikse på detaljene før malingen tørker.

Ikke press for hardt – og heller ikke heller for løst. Press til penselen gir svar.

Ikke dra penselen for raskt og ikke for sakte. Hold penselen i 45-90 graders vinkel mot underlaget.

Naturbust eller syntetbust?

Til moderne vanntynnede malinger bør pensler med syntetbust brukes. Her kan også pensler med en blanding av natur- og syntetbust være gode. Pensler med ren naturbust er først og fremst til bruk ved påføring av alkydbaserte grunninger, beiser, lakker og rene oljer som er meget tyntflytende.

Naturbusten lages av pels fra kinesiske villsvin og har meget godt opptak og kapasitet for gamle dagers oljemalinger. I dag lages minst like gode pensler med syntetisk bust, beregnet for oljemaling.

STORT UTVALG: Det finnes mange forskjellige pensler å velge mellom. Til vanntynnede malinger brukes pensler med syntetisk bust.

Godt grep

En pensel skal være ergonomisk utformet, gripevennlig, velbalansert og ha lav vekt. En god pensel har mange gode greppligheter for både høyre- og venstrehendte, slik at det er enkelt og funksjonelt å endre grepet for å unngå uheldig statisk belastning. Resultatet skal bli like godt uansett hvordan du holder penselen.

TVERRSNITT: Slik ser en pensel ut dersom du sager den opp.

Maling innendørs

For maling innendørs er sluttfinishen spesielt viktig. En god interiørpensel inneholder bust med ulikt tverrsnitt. Den trekker opp godt med maling når den dyppes, og fordeler en akkurat passende mengde

maling slik at den rekker å flyte ut før den tørker.

Erfarne malere vet hvordan og hvor mye maling de legger på, vi andre må teste oss frem. Feil pensel og feil teknikk gjør ofte at malingen påføres for tykt eller for tynt.

Forskjellige fibre

Busten i en god pensel er satt sammen av forskjellige materialer, og de enkelte fibre har ulik form og lengde. Noen fibre er spisse i enden, andre er runde eller stjerneformede, korte fibre blandes med lengre. Kombinasjonen av busttyper gir penselen de riktige egenskapene for spesifikke oppgaver.

Tuppen lager finishen

Det er tuppen som lager finishen, resten av busten skal sørge for riktig opptak og for å dra malingen med seg.

Busten festes med epoksyrim og nagles til håndtaket. Pensler som gir fra seg mye hår ved bruk, forsinker arbeidet og saboterer sluttresultatet.

Mer informasjon

- Alfort: <http://www.alfort.se>

- Jordan: <http://www.jordanvethvordan.no>